

УДК 347.412

Кохановська Олена Велеоніівна,

доктор юридичних наук, професор,

член-кореспондент НАПрН України,

професор кафедри цивільного права

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПРИВАТНО-ПРАВОВЕ РОЗУМІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Доцільність і актуальність розгляду питань значеної теми пояснюється тим, що у вітчизняній доктрині права на сьогодні сформувалося декілька теорій щодо поняття, змісту і місця інформаційних відносин у системі права і системі законодавства України. Їх становлення відбувалося починаючи із середини ХХ століття і продовжується в наш час. Перш за все, вражає різноманітністю спектр поглядів на інформацію як об'єкт правовідносин, особливості суб'єктного складу інформаційних правовідносин, дискусії щодо предмету і методу, принципів цих відносин. Це, а також значна кількість сфер інформаційних відносин, починаючи від права на інформацію як особистого немайнового права і закінчуючи інформаційними відносинами у журналістській, архівній, творчій тощо діяльності породили різні, інколи протилежні підходи до розуміння місця і правової природи масиву норм, присвячених правовому регулюванню відносин у на званій сфері.

Виклад основного матеріалу. Поряд із концепцією інформаційного права як галузі права в Україні, особливо після прийняття Цивільного кодексу України 2003 р. [1] (далі – ЦК України), актуальності набула теорія інформаційних прав як цивільно – правового інституту. Закріплення інформації в якості окремого об'єкта цивільних прав у ст. 200 ЦК України і права на інформацію як одного із найважливіших особистих немайнових прав фізичної особи у ряді статей Книги другої ЦК України надало поштовх для все більш інтенсивного пошуку у цьому напрямі.

Усвідомлення інформації, перш за все, як нематеріального, неекономічного, тісно пов'язаного з особою блага відкрило широкі можливості для ефективної охорони і захисту інформаційних прав усіма цивільно – правовими засобами. Саме зав-

дяки застосуванню усього інструментарію цивільного права фізична особа має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію.

Так само завдяки глибоким теоретичним розробкам у сфері зобов'язального права знаходить своє логічне пояснення інформація як товар.

Серед двох теорій, які мають найбільше послідовників – теорія інформаційного права як окремої галузі права (ІТ – права) і приватно – правова концепція інформаційних відносин як інституту цивільного права і комплексного інституту законодавства України. Особливо вражаючими можна визнати темпи розвитку теорії інформаційного права як окремої галузі права в ряді зарубіжних пострадянських країнах, але не менш активно розвивається, в останні десятиліття вітчизняна теорія інформаційних прав як інституту цивільного права. Про останнє свідчать численні роботи українських авторів – цивілістів.

У даних тезах ми зазначимо більш детально про Концепцію інформаційних прав як приватно – правового інституту, оскільки вона, на нашу думку, не тільки за своєю суттю теоретично вірна, але і практично витребувана сучасним суспільством. Крім того, саме з цією теорією, яка ґрунтується на основних засадах приватного права, гармонійно пов'язується майбутнє усього людства за умови обрання ним цивілізованих і гуманних шляхів розвитку.

Інформаційні цивільні права розглядаються також у даній теорії як основа інституту комплексного інформаційного законодавства, які мають визначальний вплив на їх регулювання в цілому. Найбільш повно дана теорія знайшла своє втілення у доктринальному обґрунтуванні і пропозиціях по доповненню ЦК України новою Главою «Загальні положення про інформаційні права» [2].

Якщо вести мову про інформаційне право із зазначених позицій, то це право фізичної особи створювати, виробляти, одержувати, знати, фіксувати, використовувати, поширювати та зберігати інформацію у порядку, передбаченому ЦК України та іншими законами. Юридичні особи також мають відповідні інформаційні права, які не пов'язані з особливостями людини як живої істоти. При цьому інформаційні права мають бути закріплені саме у законах.

Інформаційні права становлять: особисті немайнові інформаційні права, включаючи право на інформацію, та (або) майнові інформаційні права, в тому числі на інформаційні продукти, ресурси, документи, зміст яких щодо певних об'єктів інформаційних прав визначається, перш за все, Конституцією України і ЦК України, а також іншими законами.

Самі поняття «інформаційні права», «право на інформацію» слід розуміти як правову фікцію, оскільки подібні вирази стосовно інформації є вельми умовними, а також розрізняти їх за змістом як категорії.

Крім того, інформаційні правовідносини – як особисті немайнові, так і майнові, мають приватноправову природу і не потребують штучного обмеження і безмежного контролю, а права на повагу до інформації як особистого немайнового блага фізичної особи слід дотримуватися ще до моменту народження людини, навіть до того, як вона набуде статусу суб'єкта права. Фактично право на повагу до інформації, яка є сутністю людини разом із матерією, в якій вона уособлюється, яку несуть, зокрема, гени, слід визначити у законодавстві так само як право на повагу до життя зачатої дитини – тобто з моменту зачаття.

Інформаційне право є непорушним. Ніхто не може бути позбавлений інформаційних прав чи обмежений у їх здійсненні, крім випадків, передбачених законом.

Слід особливо підкреслити, що інформаційне право та право власності на річ (документ, продукт, ресурс) в якій інформація втілена, не залежать одне від одного. При цьому перехід права на інформацію, як на об'єкт інформаційного права, не означає переходу права власності на форму, в якій вона уречевлена (на документ, продукт, ресурс тощо). В свою чергу, перехід права власності на документ (продукт, ресурс тощо), як на річ, не означає переходу прав на інформацію. Інформація, як відомості, зафіксовані на матеріальному носії (документована інформація) ототожнюється з цим носієм для зручності обігу в разі легального закріплення такого поєднання визначеними способами і у відповідності із законодавством України.

До об'єктів інформаційного права належать: інформація як немайнове благо; відкрита інформація та інформація з обмеженим доступом (в тому числі усі види таємниць); інформаційні продукти (ресурси), документи тощо в різних сферах інформаційної діяльності; інформаційні системи (мережі, в тому числі Інтернет); об'єкти права інтелектуальної власності, які не мають кваліфікуючих ознак і не визнані такими у встановленому законом порядку; відкриття; інформація, яка набуває юридичного значення в момент і за умови фіксації її впливу на людину. Для того, щоб пояснити запропонований перелік об'єктів інформаційних прав, необхідно врахувати одне з основних положень теорії інформаційних прав, а саме те, що інформація як об'єкт цивільного права розглядається нами у таких її проявах: 1) як особисте немайнове благо у комплексі благ, перерахованих у Книзі другій ЦК України; 2) як результат творчої інтелектуальної діяльності, тобто як об'єкт виключних прав, врегульованих у ст. 199 і Книзі 4 ЦК України; як інформаційний продукт, ресурс, документ, тобто об'єкт, який може бути інформаційним товаром і предметом будь – яких правочинів, договорів з урахуванням особливостей і специфіки як об'єкту особливого роду.

Інформація, як результат інтелектуальної творчої діяльності і інформація, як особисте немайнове, не пов'язане з майновими, благо, є об'єктами інформаційного права і регулюються нормами відповідної глави ЦК України у тій частині, в якій вони не врегульовані Книгою 2 і Книгою 4 ЦК України.

Суб'єктами інформаційного права є: будь – які фізичні та (або) юридичні особи, в тому числі: фізичні особи, які мають право на інформацію як особисте немайнове право з моменту народження і юридичні особи, які мають право на інформацію з моменту утворення; творець (творці) інформації; виробник (виробники) інформації; володілець інформаційного продукту (ресурсу, документу тощо); володілець інформаційної системи, мережі тощо; особа, яка використовує, споживає, знає інформацію та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові інформаційні права відповідно до ЦК України, іншого закону чи договору.

Згідно з теорією інформаційних прав інформаційні права виникають в результаті народження фізичної особи, чи утворення юридичної особи, створення чи (або) вироблення інформації, а також набуваються з підстав, встановлених ЦК України, іншим законом чи договором.

Особистими немайновими інформаційними правами є: 1) право на інформацію (достовірну, актуальну, повну тощо), доступ особи до інформації про неї (персональні дані) та інші особисті не-

майнові, не пов'язані з майновими права, передбачені Книгою 2 ЦК України; 2) право на визнання людини творцем об'єкта інформаційного права, в тому числі, передбачене Книгою 4 ЦК України; 3) право перешкоджати будь – якому посягання на інформаційне право, в тому числі, здатному завдати шкоди честі чи репутації її творця (виробника) об'єкта інформаційного права; 4) право отримувати, знати, поширювати інформацію та інші особисті немайнові інформаційні права, встановлені законом.

Особисті немайнові інформаційні права належать фізичній, юридичній особі як право на інформацію, тобто особисте немайнове, не пов'язане з майновим, право; творцеві об'єкта інформаційного права; фізичній особі, яка знає інформацію. У випадках, передбачених законом, особисті немайнові інформаційні права можуть належати іншим особам.

Особисті немайнові інформаційні права не залежать від майнових інформаційних прав і не можуть відчужуватися (передаватися) ні за яких умов, якщо вони є правом на інформацію, тобто особистим немайновим, не пов'язаним з майновими, правом, передбаченим Книгою 2 ЦК України і не можуть відчужуватися (передаватися), якщо вони є особистими немайновими, пов'язаними з майновими, правами, передбаченими ЦК України, за винятками, встановленими законом.

Щодо майнових інформаційних прав, то серед них можна назвати право на вироблення інформації; право на доступ і використання інформації; право дозволяти використання об'єкта інформаційного права; право перешкоджати неправомірному використанню і поширенню об'єкта інформаційного права, в тому числі забороняти таке використання; інші майнові інформаційні права, встановлені законом.

Право на інформацію та інші інформаційні права, передбачені Книгою 2 ЦК України не мають майнового еквівалента, неекономічні і не можуть визнаватися майновими ні за яких умов.

Законом при цьому можуть бути встановлені винятки та обмеження в майнових інформаційних правах за умови, що такі обмеження та винятки не створюють істотних перешкод для нормальної реалізації майнових інформаційних прав та здійснення законних інтересів суб'єктів цих прав. При цьому майнові інформаційні права можуть відповідно до закону бути вкладом до статутного капіталу юридичної особи, предметом договору застави та інших зобов'язань, а також використовуватись в інших цивільних відносинах.

Інформаційними правами отримувати, знати, поширювати тощо інформацію, включаючи право

на інформацію, як особистими немайновими, не пов'язаними з майновими, правами фізична особа володіє довічно, а юридична особа – безстроково відповідно до Книги 2 ЦК України; особистими немайновими, пов'язаними з майновими, інформаційними правами особи володіють відповідно до Книги 4 ЦК України, а майнові інформаційні права є чинними протягом строків, встановлених ЦК України, іншим законом чи договором. Майнові інформаційні права можуть бути припинені достроково у спеціально встановлених законом чи договором випадках.

Специфікою відзначається використання об'єкта інформаційного права. Способи використання об'єкта інформаційного права визначаються ЦК України, главою, присвяченою інформаційним правам, Книгою 4 та іншими законами. При цьому особа, яка має право (в тому числі виключне) дозволяти використання об'єкта інформаційного права, може використовувати цей об'єкт на власний розсуд, з додержанням прав інших осіб. Використання об'єктів, які складають відкриту інформацію здійснюється будь – якою особою вільно, крім випадків, які передбачені законом. Використання об'єктів, які складають інформацію з обмеженим доступом іншою особою здійснюється з дозволу особи, яка має право дозволяти використання об'єкта інформаційного права, крім випадків правомірного використання без такого дозволу, передбачених ЦК України та іншим законом. Умови надання дозволу на використання об'єкта інформаційного права (як відкритої інформації, так і інформації з обмеженим доступом), можуть бути визначені інформаційним договором, який укладається з додержанням вимог ЦК України та іншого закону.

В теорії інформаційних прав, крім того, досліджуються питання передання майнових інформаційних прав та здійснення інформаційного права, яке належить декільком особам, особливості права на інформаційний об'єкт, створений або вироблений у зв'язку з виконанням трудового договору, права на інформаційний об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору та інформаційні права на інформаційний об'єкт, створений або вироблений на замовлення; наслідки порушення інформаційних прав та захист інформаційних прав судом.

На сьогоднішній день дану теорію в Україні підтримують у своїх роботах такі вчені, як Т.І Бегова, Ю.О. Борисова, Б.М. Гоголь, О.А. Джуринаський, А.О. Кодинець, А.Г. Дідук, Ю.В. Носік та ряд інших [3; 4; 5; 6; 7; 8; 9].

Неоціненний внесок у створенні передумов виникнення і подальший розвиток розглянутої теорії

був зроблений видатним вітчизняним правознавцем В.І. Жуковим, законодавче закріплення інформація як об'єкт цивільних прав отримала завдяки розробникам чинного ЦК України, особливо цивілістам А.С. Довгертю, Н.С. Кузнецовій, О.А. Підпригорі, які заклали підвалини для розвитку інформаційних правовідносин саме в дусі приватного права на принципах цивільного права і основних засадах цивільного законодавства, гармонійно поєднавши предмет і основний метод регулювання цивільних та інформаційних відносин.

Другий підхід заснований на розумінні інформаційного права як галузі права, яка регулює суспільні відносини в інформаційній сфері. Обґрунтуванню таких підходів присвячена значна кількість широко відомих для спеціалістів ІТ-права робіт ряду авторів. В цих тезах ми не наводимо їх, оскільки вони виходять далеко за межі заявленої теми.

Слід звернути увагу і на те, що виокремився з часом і третій підхід, який являє собою ще більш вузьке розуміння інформаційного права, за якого вважається, що його можна застосовувати тільки для регулювання відносин, які виникають при обробці документованої інформації чи при обробці інформації у системі телекомунікацій тощо.

Сучасні представники теорії інформаційного права, такі як Л.Л. Попов, Ю.І. Мігачов, С.В. Тихомиров вважають, що інформаційне право являє собою одну з найскладніших галузей права, що, на їх думку, обумовлено предметом даної галузі права – суспільними відносинами в інформаційній сфері, тобто відносинами, пов'язаними з інформацією, використанням інформаційних технологій і захистом інформації і які виникають при здійсненні інформаційних процесів – виробництва, збору, обробки, накопичення, зберігання, пошуку, передачі, поширення і споживання інформації [10, с. 9].

Так само як і В.О. Копилов, сучасні прибічники теорії інформаційного права розглядають «інформаційне право» у трьох значеннях: як галузь права, що регулює певну групу суспільних відносин; як науку, яка вивчає правові проблеми в інформаційній сфері; і як учбову дисципліну і вважають, що воно регулює інформаційну діяльність у всіх сферах життя суспільства [11, с. 13].

Таким чином, ключовим поняттям у визначенні інформаційного права є для теоретиків інформаційного права відносини в інформаційній сфері: інформаційне право – як сукупність юридичних норм, які регулюють суспільні відносини в інформаційній сфері, пов'язані з виробництвом, передачею, поширенням, пошуком і отриманням інформації, застосуванням інформаційних технологій, а також захистом інформації [10, с. 31].

Провідні вітчизняні дослідники теорії інформаційного права обґрунтовують концепцію формування галузі інформаційного права так само – як групи правових норм, які регулюють суспільні відносини, що виникають з приводу встановлення режимів та параметрів суспільного обігу інформації, правового статусу, поведінки та зв'язків суб'єктів інформаційних процесів [12, с. 88].

Вважається, що «за природою правового походження, як комплексна галузь національного права України, інформаційне право має приватно – правову і публічно – правову природу. Тобто, норми інформаційного права формуються як на публічному (державному), так і на приватному рівнях суспільних відносин» [12, с. 89].

З цього приводу варто зауважити, що вказівка на подвійну правову природу правового походження галузі завжди призводить до плутанини, яка не сприяє виявленню важливих закономірностей і особливостей галузі, фактично не виявляє її дійсної правової природи, її основоположного методу і принципів, а протиставляння державного і приватного інтересу, з точки зору цивілістики, ускладнюється тим, що держава щодо інформаційних відносин має так само «приватні», власні інтереси, як і будь – який інший суб'єкт цих відносин. Держава в ідеалі повинна керуватися у такому випадку «власними інтересами» членів суспільства на їх суспільну користь. Між тим, у незаангажованості інтересу держави в останні десятиліття доводиться все більше сумніватися, оскільки часто інтереси держави збігаються не із суспільним інтересом її громадян, а з невеликою групою осіб, які «приватизують» ці інтереси і трактують їх на свою, знов – таки, «приватну» користь. Тому незайвим буде ще раз підкреслити, що інформаційні відносини мають приватно – правову природу їх походження, а комплексність цих відносин пояснюється наявністю ряду виключень, в тому числі і суттєвих, щодо реалізації і захисту інформаційних прав, які здійснюються за допомогою інструментарію інших галузей права. Немає потреби доводити наявність нової галузі, якщо вже існуючі ефективно справляються з формуванням необхідної і достатньої системи регулювання інформаційних відносин, охороною і захистом прав усіх учасників таких відносин.

Надзвичайно важливо, між тим, пам'ятати, що переваги інформаційного суспільства завжди залишаються поруч з його проблемами і ризиками, інформаційне суспільство також є недосконалим, тому і наслідки застосування його механізмів цілком залежать від ціннісних орієнтирів і політичних рішень того чи іншого суспільства, держави.

Сучасні автори називають предметом інформаційного права суспільні відносини, пов'язані

з виробництвом, переданням, поширенням, пошуком і отриманням інформації, застосуванням інформаційних технологій, а також захистом інформації; методом інформаційного права вважають усі прийоми, способи і засоби впливу права на суспільні відносини, які дозволяють визначити сферу правового регулювання. Виходячи із останньої тези прибічники теорії інформаційного права відносять до методів інформаційного права методи припису, заборони і дозволу в усій їх сукупності. Крім того, на їх думку, методи правового регулювання інформаційних відносин поділяються на адміністративно – правовий і цивільно – правовий, які мають однаково особливе значення для регулювання інформаційних відносин.

З точки зору цивілістів режим правового регулювання інформаційних відносин не завжди заснований на рівності їх учасників, але останнє має бути пріоритетним, виходячи із правової природи інформаційних відносин і враховуючи, що все інше – це завжди виключення із цього найважливішого правила.

Має свої недоліки і твердження про те, що «в інформаційному і цивільному праві існує ряд міжгалузевих інститутів, наприклад, інститут інтелектуальної власності, оскільки його коріння знаходиться у системі цивільного права, але забезпечується він нормами як цивільного, так і інформаційного права» [10, с. 32]. Ми притримуємося позиції, що право інтелектуальної власності є складовою міжгалузевим інституту інформаційних відносин (або інформаційних прав), коріння якого знаходиться у системі цивільного права. Права інтелектуальної власності, таким чином, є за своєю суттю інформа-

ційними правами, які характеризуються творчим або іншим спеціально обумовленим елементом і у зв'язку з цим їх суб'єкти отримують додаткові специфічні засоби і способи охорони і захисту своїх прав.

Підводячи підсумки аналізу приватно – правового розуміння інформаційних відносин в Україні, можна зробити висновок про те, що найбільш доцільним, обґрунтованим і перспективним як у теорії, так і на практиці є приватно – правова теорія інформаційних відносин. Також слід особливо звернути увагу на те, що для пояснення теорії інформаційного права як галузі права автори досліджують питання предмету, методу, принципів інформаційного права, що, на нашу думку, яскраво виявляє як особливості цієї теорії, так і ряд помилок, які впливають не лише на доктринальний рівень проблеми, але породжують недоліки у правовому регулюванні інформаційних відносин і пошуку ефективних шляхів реалізації, заходів, засобів і способів захисту інформаційних прав. Крім того, у спектрі теорій, які висувуються представниками правової науки обґрунтовуються також підходи до інформаційних відносин як галузевих і як інституту комплексного галузевого законодавства, але значних заперечень з точки зору аргументів, які ними висувуються, з боку представників двох основних теорій вони не викликають, а слугують лише в якості доповнення. Осторонь залишається проприетарна теорія, яка у сфері інформаційних відносин розглядає інформацію та інші об'єкти інформаційних прав з точки зору права власності на них, між тим, в теорії права вона в останнє десятиліття все більше втрачає свої переваги.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435 – ІУ/ Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – ст. 356.
2. Кохановська О.В. Теоретичні проблеми інформаційних відносин у цивільному праві : моногр. / О.В. Кохановська. – К. : «Київський університет», 2006. – 463 с.
3. Бегова Т.І. Поняття ноу-хау та договір про його передачу: автореф. дис.... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Т.І. Бегова. – Харків, 2008. – 19 с.
4. Борисова Ю.О. Цивільно – правове регулювання відносин у сфері електронної комерції: автореф. дис. ... канд.юрид.наук : 12.00.03 / Ю.О. Борисова. – К., 2012. – 19 с.
5. Дідук А.Г. Правовий режим конфіденційної інформації: цивільно – правовий аспект : автореф. дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.03 / А.Г. Дідук. – Х., 2008. – 21с.
6. Джурицький О.А. Захист від недобросовісної конкуренції (цивільно-правовий аспект) : автореф. ...дис.канд.юрид.наук : 12.00.03 / О.А. Джурицький. – К., 2010. – 18 с.
7. Гоголь Б.М. Право на інформацію в цивільному праві України : автореф. дис. ... канд.юрид.наук : 12.00.03 / Б.М. Гоголь. – К., 2010. – 16 с.
8. Козинець А.О. Цивільно-правове регулювання зобов'язальних інформаційних відносин : моногр. / А.О. Козинець. – К. : Алерта, 2016. – 582 с.
9. Носік Ю.В. Права на комерційну таємницю в Україні (цивільно-правовий аспект): автореф. ... дис.канд.юрид.наук : 12.00.03. / Ю.В. Носік. – К., 2006. – 18 с.
10. Попов Л.Л. Информационное право: учебн. / Л.Л. Попов, Ю.И. Мигачев, С.В. Тихомиров. – НОРМА. – Москва : Инфра, 2010. – 496 с.
11. Копылов В.А. Информационное право: учебн. / В.А. Копылов. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Юристъ, 2003. –512с.
12. Марущак А.І. Інформаційне право. Доступ до інформації : навч. посібн. – К. : КНТ, 2007. – 532 с.

Кохановська Олена Велеоніівна

ПРИВАТНО-ПРАВОВЕ РОЗУМІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Автор статті називає існуючі й аналізує дві основні концепції, які розвиваються в Україні у сфері інформаційних правовідносин. Вона викладає і аргументовано доводить актуальність і цінність для розвитку вітчизняної науки теорії інформаційних прав як інституту цивільного права, досліджує основні положення і концептуальні засади теорії, яка розвивається в Україні паралельно упродовж тривалого періоду – теорію інформаційного права як галузі права. Послідовно досліджуючи проблему, автор доходить висновку про цілісність і перспективність для цілей законотворення і практики застосування саме теорії інформаційних прав як інституту цивільного права, посилаючись на власні ґрунтовні дослідження у цій сфері і дисертаційні дослідження цивілістів.

Ключові слова: теорія інформаційних прав як інституту цивільного права; теорія інформаційного права як галузі права; інформація; інформаційні правовідносини; об'єкт цивільних прав; нематеріальні блага; предмет, метод, система права; галузь права; галузь законодавства; інформація як благо.

Кохановская Елена Велеониовна

ЧАСТНО-ПРАВОВОЕ ПОНИМАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОТНОШЕНИЙ В УКРАИНЕ

Автор статьи называет существующие и анализирует две основные концепции, которые развиваются в Украине в сфере информационных правоотношений. Она излагает и аргументированно доказывает актуальность и ценность для развития отечественной науки теории информационных прав как института гражданского права, изучает основные положения и концептуальные основы теории, которая развивается в Украине параллельно на протяжении длительного периода времени – теорию информационного права как отрасли права. Последовательно исследуя проблему, автор приходит к выводу о целостности и перспективности для целей законотворчества и практики применения именно теории информационных прав как института гражданского права, ссылаясь на собственные основательные исследования в этой сфере и диссертационные исследования цивилистов.

Ключевые слова: теория информационных прав как института гражданского права; теория информационного права как отрасли права; информация; информационные правоотношения; объект гражданских прав; нематериальные блага; предмет, метод, система права; отрасль права; отрасль законодательства; информация как благо.

Kokhanovskaya Olena

PRIVATE – LEGAL UNDERSTANDING OF INFORMATION RELATIONS IN UKRAINE

The article author describes the existing concepts being developed in Ukraine in the sphere of information relations and analyzes the two primary ones. She sets out the arguments and proves the relevance and value of the development of the theory of information rights as an institution of civil law to the development of the national science. She also examines the main provisions and the conceptual framework of the theory of information law as a branch of law, which is being concurrently developed in Ukraine for a prolonged period of time. By coherently exploring the arguments set forth in the dissertation papers of the civil law scientists and own researches, the author arrives to a conclusion that the application of the theory of the information rights as an institution of civil law is the most promising for the purposes of legislation and practical application of the law.

Key words: theory of information rights as an institution of civil rights; the theory of information law as a branch of law; information; legal information relations; object of civil rights; intangible benefits; object, method, and the system of law; branch of law; legislation branch; information as a benefit.